

A rácsodálás

— Internáltak egy budapesti ügyvédet a keresztlevélhamisítások miatt. Budapestről jelentik: A keresztlevélhamisítások miatt megindult vizsgálat folyamán Felszeghy Róbert vizsgálóbíró letartóztatta Bende Zoltán kispesti főrabbit, valamint Berger Sándort, a kispesti mozi tulajdonosát. A főrabbi beismerte, hogy Bogdán Gyula wekerletelepi református lelkészhez ő küldte a feleket és ő juttatta el a keresztlevélkérdéseket a 200—250 pengőt. A bűnüggyel kapcsolatban a rendőrség internálta dr. Rein Antal budapesti ügyvédet és toncházai őrizetbe utalta Réti Ernő gyárigazgatót.

— A Szegedi Katolikus Növendékesegylet felkéri tagjait, hogy június 18-án délelőtt 10 órakor a fogadalmi templomban a Kormányzó ur főméltóságának születésnapján tartandó ünnepélyes szentmisén minél számosabban jelenjenek meg. Fenntartott helyről gondoskodva van.

— Betegbiztosítás szabad orvosválasztással. A Magyar Biztosítástudományi Társulat, mint megirtuk már, a gyógykezelési költségek biztosítása tárgyában ankétet hívott össze, amelyet most tartott meg. Ezen a törvényes és a szabad társuláson alakuló érdekvéközpontok kiküldöttei mellett megjelentek a munkaadói és munkavállalói szervezetek képviselői is. Értékes felhatalmazások alapján az a vélemény alakult ki, hogy a kérdés intézményes megoldása közérdekű azok részére, akik az OTL, MABI, OMBI, OTBA szervezetének nem tagjai. Az új intézmény megvalósításának formáját illetően az akción hangsúlyozták, hogy a szociális biztosítási keretek kiterjesztése nem kívánatos, továbbá el kell tekinteni a kérdésnek egyesületi alapon való kidolgozásától is és egyedüli megoldásnak a szabad orvosválasztás lehetőségét megvalósító magánbiztosítást, mint az ország közgazdasági életének bevált és kiforrott intézményét kell tekinteni. A kérdést a kamarák és magánérdekvéközpontok tovább tanulmányozzák, az eredményeket pedig egy szeptemberi utabbi ankét foglalja majd össze.

— Szerelmi bánatában öngyilkos lett egy gyári munkásné, Kedden délelőtt jelentették a rendőrségen, hogy a Gyöngyvíz-utca 30. szám alatti házban öngyilkos lett Révész Anna 34 éves kendergyári munkásné: a fasszinben felakasztotta magát. A jelentés nyomán rendőri bizottság ment ki a helyszínre dr. Fehér Gyula rendőrkapitány vezetésével és dr. Fenyeres Jenő tiszti orvos részvételével. A rendőri bizottság megállapította, hogy Révész Anna még vasárnap délután követte el az öngyilkosságot, a házbeliek azonban csak kedden délelőtt fedezték fel azt. Az öngyilkos leány hátrahagyott levelében azt írja, hogy betegsége miatt megy a halálba, a kihallgatott tanúk azonban azt vallották, hogy Révész Annának szerelmi bánata volt. Amint elmondották, a leány egy nálánál jóval fiatalabb emberbe volt szerelmes és azt akarta, hogy a fiu költözzön vele össze. A fiu erre nem volt hajlandó, állítólag emiatt Révész Anna annyira elkéseredett, hogy a halált választotta. A rendőrség kiadta a temetési engedélyt.

— Szeged sz. kir. város Árverési Csarnoka I. hó 20-án, szombaton és 22-én hétfőn délután fél 4-kor hivatalos helyiségében árverést tart, mely alkalommal a szegedi zálogházaknál 1942 április hó végéig lejárt tételek kerülnek árverésre és pedig 20-án ékszerék, 22-én ingóságok. Felkérjük az érdekelteket, hogy a közbeeső ünnep és hétvégi nagyobb forgalom miatt a hosszabbításokat legkésőbb a hét közepéig eszközölgéik. Az Árverési Csarnok magánosoktól is vállal vételi és eladási megbízásokat. A tárgyakat legkésőbb 22-én délig fogadják el az intézet. Az árverésre kerülő tárgyak naponként délután 4-től 7-ig az Árverési Csarnokban díjtalanul megtekinthetők. Igazgatóság.

A mama szemefénye, a legényke, meglehetősen csunya fiu, de csak úgy lehet elviselni, hogy kellemetlen is hozzá. Ilyenkor eggyel több, vagy kevesebb tulajdonság már nem számít.

Az anyjának mégis ő a legszebb. Ki nem fogja a róla való históriákból, ezt mondta, azt mondta, olyan okos, hogy mindenki megcsodálja. Ami pedig a nőket illeti, szinte élni sem tud tőlük, annyira körülrepdesik. Nagy baj az ilyesmi, mert hol találja meg egyszer a magához valót?

A gyakorlatban a lányok szerint felér a legkacagtatóbb mozifilmmel, annyit lehet rajla mulatni. Ha butaságot kell idézni, az ő mondásait alkalmazzák. Szemtől szembe sem kiméletek, hiszen a világ legkegyetlenebb önzője az egészséges formába szökent ifjúság. Azt nem lehet üres pózokkal elbolondítani, annak a karikáláb karikaláb marad a legdrágább ruhában is.

Az apa nem elfogult. Tisztán lát mindent, helyes a kritikája s bizony megmondja, ha szó kerül rá, hogy a fia kenterben nyerné meg a csunyasági versenyt.

— Hogyan lett ilyen? A tudomány talán kideríthetné, de én találok természetesebb magyarázatot. Mikor a feleségem viselő volt vele, Antal Erzsébet volt Szegeden a primadonna, kiváló szépség — (de még ma is!) —, a kórusban pedig a Brüncsi néven ismert Leszkay Dezső fújta a basszust. Páratlan humoru bohém, a legnagyobb ripacs.

A feleségem minden áron lányt várt, ezért szinte ott laktunk a színházban. Hogy ő rá akar csodálkozni az Antal Erzsébet, olyan legyen a lánya is. Itta minden szavát, énekét, le nem vette a szemét róla. Ezt az Antal Erzsébet egyébként nem szabad összetéveszteni azzal a másik Antal Erzsébettel, aki ma is működő tagja vidéki színházaknak. Legutóbb játszott s egykori szegedi sikereiről számolt be a kritika, pedig nálunk sosem szerepelt. A mi Erzsébet rég visszavonult a színpadtól s Mihálovics István volt főszolgabíró felegése.

Aztán ilyen tréfái vannak a természetnek. Először is fia született s az sem az Erzsébetre hasonlít, hanem a Brüncsire. Mert hogy szavamat ne feledjem, Brüncsi is akadémiai pályadíjat nyertett volna a csunyaságával s ott volt mindig a színpadon a kórusal a primadonna körül. Hát ezt magyarázza meg a tudomány!

(-b-)

—o—o—

— A TISZA VIZÁLLÁSA. A szegedi rendőrség révkapitánysága jelentése szerint a Tisza vízállása június 16-án reggel 7 órakor 279, hőmérséklete 23 fok Celsius, a levegő hőmérséklete 15 fok Celsius.

— A Jelenkor legújabb számainak vezércikkét Katona Jenő írta XII. Piusról, Almásy József gróf Zichy Gyuláról, Cs. Szabó László Montesquieuról, Kunszery Gyula: Szabó Zoltán Szerelmes földrajz című könyvéről írt cikket. A tartalomról kiemeljük még a Tér és idő c. cikket, Elipsnek, Boethius feleségének Péter és Pál napjára írt himnuszát, Babits Mihály, Bárdosi Németh János, Surján Zoltán versét, Geréb László versfordítását, Pecham János himnuszát a Szent-háromságról. Részletet közöl az új szám Montesquieu naplójából Cs. Szabó László fordításában és a Fiorettiből. A Színház, Könyvek és a Zord idők rovata teszük teljessé a gazdag szám tartalmát. A Jelenkor előfizetési ára egy évre 4, félévre 2 pengő, egyes szám ára Budapesten és vidéken 20 fillér.

Ünnepi Isteniszület

a zsinagógában nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyarország főméltóságú kormányzó urának születésnapja alkalmából június 18-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor.

MŰVÉSZET

Dorogi Imre festőművész képkiallítása

(A Délmagyarország munkatársától) A Városi Múzeum Dorogi Imre festőművész képeiből rendezett kiállítást. A gyors egymásutánban változó nagysikerű és komoly művészi értékeket reprezentáló kiállítások arra engednek következtetni, hogy Szegednek van műterekkel közönsége, amely az elmúlt évek művészeti sivatárában, szeretettel kívánja a szépet és szívesen szemléli, sőt vásárolja a megsokkottat túllépő, de értéket jelentő mai művészetet. Amikor a múzeum párlekes ember kérésére rendszeresítette kiállításait, arra a nagy sikerre nem is gondolt, amely teljes mértékben igazolta az elindulás szükségességét. A kiállító művészek sem tápláltak vérmes reményeket a túlnépes látogatottsághoz, a nagy érdeklődéshez. Még kevésbé számítottak művásárlásokra. A cél az ismertetés volt, a közlekedés Szeged közönségének népes rétegéhez, a művészetek megkedveltetése s a művészi igény fokozása. A lezajlott kiállítások arról győzték meg, hogy az elindulás nem volt hiábavaló és közönytörő harcra sincs szükség Szegeden. A látogatottság, a vásárlások behizonyították, hogy a város közönségének igenis kell a jó művészet.

A most rendezett kiállítás művészeti meglepetést jelent a művelődőknek. Dorogi Imre kiállításán a magyar képzőművészetnek speciálisan alföldi zamatot ízet kapja az érdeklődő, európai kulturán nevelkedett és alapos mesterségbeli tájékozottsággal rendelkező művésztől. Dorogi Imre művészete a biblikus témakörön s az alföldi népének s tájának ezerféleségén alapszik, ragyogó kolorizmussal, kompozíciós készséggel és őszinte átéléssel kifejezve. Szent képein szereplő subás magyarok épp úgy magától értetődően természetesen hatnak, mint a reneszánsz nagymestereinek korabeli jelenítésben szerepeltetett szentjei. Hogy ez nem jelent anakronizmust, azt magyarázza a művészek elmélyülő festői készsége, barna színeiben mesterien hangszerelt kolorizmusa és kompozíciójának tökéletes zártsága.

Nagyméretű kompozíciója a »Szent Család«, áhitatot parancsoló konstrukciójával, sokat mondó egyszerűséggel festett alakjaival, a Szent Gyermekek s a Szent Anyának színnarmoniaiban való felmagasztosítását jelenti. Igazán méltó helye templomi oltár lett volna. Hasonló értéket jelent »Angyali Üdvözlés« is. Általában egyházművészeti képeit a sokszor drámain felépített kompozíciók és színezésük felül, reneteg eredendő — az alföldi lélekből ösztönösen feltörő — lírai derű jellemzi. »Piaci jelenet« képen, a sokat nem mondó mindennapi témában olyan vidáman váltakozó színezéseket szerepeltet, hogy önkéntelen is valami magyarázhatatlan örömet vált ki az a nézőből. »Tiszai halászos« képen keresztül, a Tisza érdekes életébe nyerünk betekintést. Nem mesél, nem anekdotázik, de témájában tisztán festői eszközökkel, tömören megfogalmazott előadásban, életeket, sorsokat érzékeltet. A »Süggőző ég« képe élénk hozza az Alföld távoli horizontját, a félelmetesen komor fellegeket s az azokon mosolyogva áttörő napsugarat. Egyszerre érezzük az Alföld drámáját és iráját, a figurátlán tájképben.

Dorogi Imre művészetében mély festői kulturájával az ember lelki lofoxiusát érleli művészi értékkel, amikor a festészetének magyarságán belül, szinte tapinthatóan láti érzelmeiket is kifejez.

Sulyos festői problémákkal foglalkozó és azokat maradéktalanul megoldó képeinek bármelyikét is nézzük, bennük az igaz művész meg nem al-

kuvo karakterét látjuk. Művei között nincs selejtes, vásári értékű, a jelentéktelenség látszó vázlat is művészi tudással átgondolt, egyéniségen át-szürt műalkotás.

(t 1)

KÖNYVEK

Hubay Jenő hegedű tanítási módszere. A dr. Vajna György és társa könyvkiadók legújabb kiadványaihoz való Ráth-Véghné Ziperovszki Mária szerkesztésében megjelent Hubay Jenő hegedűtanítási módszerének az ismertetése, amely a mai magyar hegedűoktatás alapelveit fektette le. A munkában Hubay legkiválóbb tanítványai vettek részt és így az minden figyelmet megérdemel. Az előszóban a szerző elmondja, hogy Hubay Jenő világhírű hegedűtanítási módszerét a mester tanítványainak dolgozatai és visszaemlékezései formájában örökítették meg. Ezzel sikerült kiterjeszteni a hegedűlének valamennyi, mai tudásunk szerint fontos mozzanatára. A könyv célkitűzése teljesen eredeti: előfutárakra nem támaszkodik és kerülni is kívánja az összehasonlítást bármely nemzet párhuzamba hozható munkáival. Főcélja a gyakorlati felhasználhatóság, a hegedűlének művészténél kívánatos szakismeret közlése. Minthogy Hubay Jenő tanítása mindenkor a legvilágosabb, a legtömörebb, a kérdés szinte reflektorszerűen megvilágító volt: a tanítást megőrizni hivatott könyv is csak ilyen lehet, tehát célja nem száraz elméleti boncolgatás, sem a tudományos dialektika szavainak felvonultatása, hanem kizárólag a gyakorlatba azonnal átültethető, de a felelős írás komolyságával bítelesített tudnivalók ismertetése. A könyv most először foglalkozik magyar nyelven darab analízissel. Hubay Jenőnek maradandó emléket állított ez a könyv, amelynek minden sorából a tiszta művészet, a zeneimádó hangja csendül ki.

Devecseri Gábor: Álállatkereskedő vagy Az Igaz Szerelm Diadala. A dr. Vajna és társa könyvkiadóvállalat adta ki Devecseri Gábor: Álállatkereskedő vagy az Igaz Szerelm Diadala című munkáját is, amelyet a szerző vígónera szövegnek szánt verses komédiának nevez. A kritika egyhangú lelkesedéssel fogadta Devecseri Gábor színpadi művét, amely visszautkrózi az író kivételes művészetét és írástudását. Devecseri régi ismerőse a magyar olvasóközönségnek, a nevével előnyösen ismeri és meg van győződve arról, hogy színpadi munkája is gvarantálni fogja megérdemelt sikereit. Az izléses szép könyvet Bernát Aurél művészi rajzai díszítik. Az elegáns könyv minden könyvtár díszese.

TÖZSDE

Budapesti értéktőzsdezárlat. Csendes, eseménytelen volt a tőzsde. A tőzsdeidő első felében a legtöbb részvényben a kínálat volt erősebb és az érdeklődés hiánya miatt az irányzat egyenletlenre hajlott. Az utolsó negyedórában a kereslet a piac egész területén megjavult és a részvények általában tartott áron cseréltek gazdát.

Zürichi devizazárlat. Páris 9.57, London 17.27 fél, Newyork 431.—, Milánó 22.66 fél, Berlin 172.55, Szófia 5.25, Bukarest 2.50.

A Magyar Nemzeti Bank váltóárfolyamai. Szlovák kor. 11.45—11.75, lej 1.95—2.05, líra 17.40—17.90, svájci fr. 79.60—80.60, svéd kor. 81.70—82.70.

A budapesti gabonátőzsde hivatalos árjegyzése. Buza 81 kg-on felül 31.50, 80 kg-on felül 31.—, 78 kg-os 30.— P. Rozs szokvány 71 kg-os 28.—, kélszeres 28.—, Takarmányarpa 65 kg. Budapest 24.50, Szeged 24.80, Zala 41 kg-os Budapest 26.50, Szeged 26.50, Tengeri-csöves 17.70, szemes 22.10.